

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WPN.055.11.2026
Warszawa, 23 lipca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 18179

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posła na Sejm RP Pana Bartosza Józefa Kownackiego w sprawie wynajmowania pomieszczeń Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu podmiotowi świadczącemu usługi związane z legalizacją pobytu cudzoziemców.

Szanowny Panie Pośle,

odnosząc się do podniesionych w Pana interpelacji kwestii dotyczących wynajmowania przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu pomieszczeń w związku z zawarciem umowy najmu z podmiotem świadczącym usługi związane z legalizacją pobytu cudzoziemców, należy wskazać, że gospodarowanie mieniem i podejmowanie decyzji w zakresie infrastruktury usytuowanej na terenie stanowiącym własność uczelni należy, co do zasady, do sfery autonomii władz szkoły wyższej. Z uwagi na prawnie gwarantowaną autonomię uczelni, ich organy nie są organizacyjnie, ani też służbowo podporządkowane żadnemu organowi administracji publicznej. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki sprawuje nadzór nad uczelniami, który ma charakter nadzoru prawnego, czyli dotyczy badania zgodności działań uczelni z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, ze zm.), dalej: „ustawa PSWN”, i jej statutem. Zakres, rodzaj i tryb sprawowanego przez Ministra nadzoru nad uczelniami jest ściśle określony w ustawie PSWN, która nie przyznaje Ministrowi uprawnienia do ingerowania w procedurę zawierania umów przez uczelnie. Zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy PSWN organy władzy publicznej mogą podejmować rozstrzygnięcia dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach.

Dodatkowo, uczelnia jako podmiot posiadający osobowość prawną (zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy PSWN) jest uprawniona do samodzielnego korzystania i rozporządzania mieniem w granicach wyznaczonych przez przepisy, co oznacza że może m.in. podejmować decyzje o zawieraniu umów cywilnoprawnych uprawniających do korzystania z mienia (np. najem). Uwzględniając chociażby art. 423 ustawy PSWN podkreślić trzeba, że uczelnia samodzielnie gospodaruje swoim mieniem, co obejmuje również możliwość korzystania z nieruchomości na podstawie stosunków cywilnoprawnych, takich jak dzierżawa, najem, użyczenie.

Mając na względzie, iż nadzór Ministra ma charakter wyłącznie legalnościowy, którego celem jest przywrócenie praworządności działania organów uczelni, wymaga podkreślenia, że nie jest to nadzór o charakterze „właścicielskim” skutkujący merytorycznym ingerowaniem w zasad-

ność decyzji uczelni pozostających w zakresie jej odpowiedzialności. Do takich decyzji należy zaliczyć kwestie związane z decydowaniem o sposobie zarządzania uczelnią, dysponowaniem majątkiem, itp. Powyższe oznacza, iż uczelnia może samodzielnie dokonywać określonych czynności prawnych, w tym w zakresie zbywania i nabywania nieruchomości, kierując się przy tym własną strategią rozwoju, oraz samodzielnie określać procedury w tym zakresie. Zasady dysponowania majątkiem powinny być uregulowane w statucie (art. 34 ust. 1 pkt 10 ustawy PSWN), a także są doprecyzowane w innych aktach wewnętrznych, w których uczelnia określa, m. in.: tryb i warunki oddawania nieruchomości do korzystania innym podmiotom, procedury przetargowe mające na celu zapewnić transparentność i optymalne wykorzystanie majątku.

Natomiast w określonych przepisami prawa przypadkach działalność uczelni w zakresie gospodarowania nieruchomościami podlega weryfikacji zewnętrznej, sprawowanej przez uprawnioną do tego instytucję państwową, tj. Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, dalej: „PG RP”. Zgodnie z art. 423 ust. 2 ustawy PSWN, na zasadach określonych w art. 38-41 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o *zasadach zarządzania mieniem państwowym* (Dz. U. z 2024 r. poz. 125, ze zm.), dokonanie przez uczelnię publiczną czynności prawnej w zakresie rozporządzenia składnikami aktywów trwałych, w rozumieniu przepisów o rachunkowości, oraz dokonanie przez uczelnię publiczną czynności prawnej w zakresie oddania tych składników do korzystania innemu podmiotowi, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym, wymaga zgody PG RP w przypadkach gdy wartość rynkowa tych składników albo wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza kwotę 2 000 000 zł. Do wniosku o wyrażenie zgody dołącza się zgodę rady uczelni, do której zadań należy m.in. monitorowanie gospodarki finansowej uczelni i zarządzania uczelnią w myśl art. 18 ust. 1 ustawy PSWN. Zatem kwestie związane z wyrażaniem zgody na dokonanie określonych czynności prawnych związanych z rozporządzaniem ww. majątkiem uczelni pozostają we właściwości Prezesa PG RP.

Przedstawiając powyższe uwarunkowania prawne, w związku z pytaniem nr 1 i 2 uprzejmie wyjaśniam, że z przepisów ustawy PSWN nie wynika obowiązek przekazywania przez uczelnię do MNiSW informacji o zawartych umowach najmu pomieszczeń pozostających własnością uczelni, tym samym MNiSW nie posiada z urzędu wiedzy o każdej umowie zawieranej przez uczelnię, w tym przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu. Ze względu na samodzielne podejmowanie decyzji przez uczelnię o trybie postępowania i procesie decyzyjnym związanym z zawieraniem umów, MNiSW nie dokonuje z urzędu analizy lub oceny każdej zawartej przez uczelnię umowy. Oznacza to także, że MNiSW nie posiada informacji wspomnianych w pytaniu nr 8, tj. „ile uczelni publicznych w Polsce wynajmuje swoje pomieszczenia podmiotom świadczącym usługi związane z legalizacją pobytu cudzoziemców lub pośrednictwem migracyjnym?”.

W odniesieniu do pytania nr 3 wymaga zaznaczenia, że przepisy ustawy PSWN nie zawierają ograniczenia dla uczelni publicznych w zakresie zawierania umów najmu z podmiotami prowadzącymi działalność niezwiązaną z działalnością naukową lub dydaktyczną. Ponadto oprócz wykazanych powyżej przepisów prawa stanowiących podstawę prawną do zawierania przez uczelnię umów dotyczących dysponowania mieniem, uczelnie zobowiązane są do przestrzegania przepisów Kodeksu cywilnego oraz postanowień zawartych w statutach uczelni i innych aktach wewnętrznych przyjętych w uczelni w przedmiotowym zakresie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy PSWN, do zadań rektora należą sprawy dotyczące uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni. Stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 1, 2, 10 i 11 ustawy PSWN, do zadań rektora należą w szczególności reprezentowanie uczelni i zarządzanie nią, prowadzenie gospodarki finansowej uczelni, a także zapewnianie wykonywania przepisów obowiązujących w uczelni. Ponadto, w myśl art. 50 ust. 1 ustawy PSWN, to rektor dba o utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni.

Rektor uczelni publicznej, jako kierownik jednostki sektora finansów publicznych, zobowiązany jest do zapewnienia, aby przyjęty w Uniwersytecie tryb postępowania i proces decyzyjny związany z zawarciem umów najmu uwzględniał wymagania wynikające z przepisów prawa, w tym m.in. podlegał ocenie w zakresie zgodności z wynikającymi z przepisów o finansach publicznych zasadami gospodarności i celowości, a także w zakresie należytego zarządzania majątkiem publicznym. W tym celu rektor może podejmować (we współpracy z radą uczelni jako organem uczelni wykonującym wynikające z art. 18 ust. 1 i 2 ustawy PSWN zadania w sferze gospodarki finansowej uczelni) szereg działań związanych m.in. z: wdrożeniem wewnętrznych regulaminów dotyczących zasad udostępniania nieruchomości uczelni i określających wymogi formalne, stawki opłat oraz konsekwencje naruszeń; bieżącym monitorowaniem stanu wykorzystania wszystkich nieruchomości należących do uczelni; prowadzeniem rejestru umów na korzystanie z nieruchomości; skutecznym egzekwowaniem należności oraz pilnowaniem terminów płatności i terminów wygaśnięcia umów.

Tym samym organem właściwym do udzielenia odpowiedzi w zakresie pytania nr 4 i 5, które odnoszą się do przyjętego w uczelni trybu wyboru najemcy oraz sposobu ustalenia wysokości czynszu najmu, pozostaje Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu jako organ uprawniony do dokonywania oceny działań podejmowanych w Uczelni przy zawieraniu umów związanych z najmem mienia uczelni pod kątem przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego, statutu uczelni oraz innych aktów wewnątrzuczelnianych, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w gospodarowaniu środkami publicznymi podjęcia określonych w przepisach działań przewidzianych dla kierownika jednostki sektora finansów publicznych.

Równocześnie, ze względu na to, że w interpelacji nie zostało wykazane, iż doszło do naruszenia konkretnych przepisów ustawy PSWN przy zawarciu umowy najmu z podmiotem świadczącym usługi związane z legalizacją pobytu cudzoziemców, w odpowiedzi na pytanie nr 6 informuję, że sama informacja o zawarciu umowy ze wskazanym podmiotem nie może stanowić podstawy do dokonania analizy, czy zachodzą przesłanki do przeprowadzenia kontroli przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Natomiast odnosząc się do kwestii podniesionej w pytaniu nr 7, tj. czy *ministerstwo planuje opracowanie jednolitych wytycznych dotyczących wynajmowania majątku uczelni publicznych podmiotom prowadzącym działalność niezwiązaną z działalnością naukową lub dydaktyczną?*, pragnę ponownie wskazać na zasadę autonomii i swobody decyzyjnej uczelni w tym zakresie, a także roli i odpowiedzialności rektora oraz rady uczelni w przedmiocie przyjętego w uczelniach trybu postępowania i procesu decyzyjnego związanego z zawieraniem umów w przedmiocie dysponowania mieniem. Z kolei w przypadku kierowanych do MNiSW przez różne podmioty sygnałów dotyczących możliwych naruszeń konkretnych przepisów w uczelniach, są one każdorazowo badane pod kątem zasadności i możliwych do podjęcia z urzędu działań nadzorczych określonych w ustawie PSWN.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów